

Zápis ze zasedání Komise pro výživu kojenců a malých dětí ze dne 10. června 2025

Místo a čas konání: Ministerstvo zdravotnictví, Palackého nám. 375, Praha, 10:00 - 12:00

Přítomné členky a členové:

Příjmení a jméno člena/ členky	Instituce	Střet zájmů
Canibal Hynek	Nemocnice Havířov	NE
Hradecká Lucie	Odbor rovnosti žen a mužů Úřadu vlády ČR	NE
Hrdličková Kristýna (online)	Národní ústav duševního zdraví	NE
Jirásková Vlasta	Laktační poradkyně, nezávislá odbornice	NE
Koczó Pavel	Ministerstvo průmyslu a obchodu	NE
Kudlová Eva (online)	Hygienička, nezávislá odbornice	NE
Lemrová Adéla	SZÚ	NE
Matoušková Michaela, (předsedkyně Komise)	Ministerstvo zdravotnictví (NAM2)	NE
Menšíková Milada	Ministerstvo zdravotnictví (OZP)	NE
Pavlíková Markéta	Biostatistička, nezávislá odbornice	NE
Plešková Lucie (online)	UNICEF	NE
Poloková Andrea	Mamila, o. z.	NE
Selinger Eliška	WHO Country Office Czech Republic	NE
Slavíková Silvie	Ministerstvo zdravotnictví (OVZ)	NE
Škopková Miroslava	Svaz zdravotních pojišťoven ČR, z. s.	NE

Omluvené členky a členové:

Příjmení a jméno člena/ členky	Instituce	Střet zájmů
Jírová Jitka	Ústav zdravotnických informací a statistiky	NE
Königsmarková Ivana (online)	Unie porodních asistentek, z. s.	NE
Kredbová Andrea	SpoKojení, z. s.	NE
Linková Kateřina	Ministerstvo práce a sociálních věcí	NE
Macková Barbora	Státní zdravotní ústav	NE
Matějovská Iveta	Ministerstvo zdravotnictví (CAU)	NE
Němečková Jana	Česká asociace dul z. s.	NE
Pešková Zdeňka	Ministerstvo zdravotnictví (OLZP)	NE
Romanová Jana (online)	Česká asociace sester, z. s.	NE
Topinková Michaela	Přirozené kojení	NE

Hosté/hostky:

Příjmení a jméno hosta/ hostky	Instituce	Střet zájmů
Hlaváčková Eva	Univerzita Pardubice, Fakulta zdravotnických studií	NE
Krutilek Štěpán	Ministerstvo zdravotnictví (kabinet ministra)	NE
Luhanová Lenka	Státní zdravotní ústav	NE
Majerčíková Aneta	Ministerstvo zdravotnictví (NAM)	NE
Marian Šenkeřík	Nemocnice Pardubice	ANO

Za sekretariát Komise pro výživu kojců a malých dětí: J. Kolmanová

1. Úvod, zahájení jednání, schválení programu

S ohledem na souběžně probíhající krizový štáb nebyla začátku jednání přítomna předsedkyně Komise pro výživu kojenců a malých dětí M. Matoušková, která vedením jednání pověřila A. Majerčíkovou. Ta jednání zahájila a přivítala přítomné v sále i online.

Hosty a hostkami dnešního jednání jsou Mgr. Štěpán Krutílek (kabinet ministra), MUDr. Lenka Luhanová (SZÚ), MUDr. Marian Šenkeřík, PhD. (primář dětského a novorozeneckého oddělení nemocnice Pardubice) a Mgr. Eva Hlaváčková (Fakulta zdravotnických studií Univerzity Pardubice).

Tajemnice provedla kontrolu usnášeníschopnosti Komise a konstatovala, že Komise je usnášeníschopná (přítomno bylo 14 z 27 členů a členek, z toho 3 on-line). Tajemnice Komise provedla kontrolu střetu zájmů, nikdo z přítomných nedeklaroval nový střet zájmů. A. Majerčíková upozornila přítomné, že za účelem vytvoření zápisu je jednání Komise nahráváno. Program jednání byl členkám a členům Komise zaslán předem e-mailem, sekretariát obdržel 2 návrhy na doplnění programu. L. Hradecká požádala o doplnění bodu k Analýze dodržování Mezinárodního kodexu marketingu náhrad mateřského mléka zpracované podle protokolu Netcode. A. Poloková zaslala návrh k doplnění programu o tyto 4 body, které by byly zařazeny na závěr jednání:

- a) Světový týden kojení
- b) Mezinárodní kodex marketingu náhrad mateřského mléka - vytvoření výzvy pro poskytovatele zdravotní péče a organizátory odborných akcí
- c) Metodická doporučení pro podporu kojení v nemocnicích
- d) Návrh Olgy Richterové ohledně materiálů pro nemocnice

A. Majerčíková dala hlasovat o doplněném programu jednání, který byl jednomyslně schválen.

Dále informovala o stanovisku sdružení Spokojení, které sekretariát Komise obdržel několik hodin před začátkem jednání, a návrhu usnesení od L. Hradecké, které došlo včera. Oba dokumenty byly vytištěny a připraveny jako podklad všem účastníkům a účastnicím jednání.

Schválený program jednání Komise pro výživu kojenců a malých dětí (dále jen "Komise") dne 10. června	
1. Úvod, zahájení jednání a schválení programu	předsedkyně Komise
2. Shrnutí aktuálních informací o činnosti a plnění úkolů státní správy a mezinárodních organizací	A. Majerčíková, členky a členové Komise
3. Kulatý stůl Výživa kojenců a malých dětí vs. marketing: Jak efektivně chránit zdraví žen a dětí? v PSP ČR	předsedkyně Komise, A. Majerčíková
4. Představení projektu Family-centred Care Nemocnice Pardubice	M. Šenkeřík, E. Hlaváčková
5. Analýza dodržování Mezinárodního kodexu marketingu náhrad mateřského mléka prostřednictvím protokolu NetCode - finální zpráva	členové a členky Komise

6. Jednání s Českou neonatologickou společností ke sběru dat a výkonům hrazeným z veřejného zdravotního pojištění	předsedkyně Komise, A. Majerčíková
7. Světový týden kojení	A. Poloková
8. Mezinárodní kodex marketingu náhrad mateřského mléka - vytvoření výzvy pro poskytovatele zdravotní péče a organizátory odborných akcí	A. Poloková
9. Metodická doporučení pro podporu kojení v nemocnicích	A. Poloková
10. Návrh Olgy Richterové ohledně materiálů pro nemocnice	A. Poloková
11. Různé	předsedkyně Komise, členky a členové Komise

2. Shrnutí aktuálních informací o činnosti a plnění úkolů státní správy a mezinárodních organizací

A. Majerčíková otevřela druhý bod jednání a uvedla, že s ohledem na úkol 1.1.2 ze Strategie BfHI *Zajistit součinnost, vzájemnou informovanost státní správy* sekretariát nově zařazuje a bude na každé další jednání zařazovat tento informační bod tak, aby jednotlivé resorty byly vzájemně informovány o dění v tématu výživy kojenců a malých dětí a další souvisejících tématech, jako je porodní a poporodní péče.

J. Kolmanová informovala za sekretariát Komise o proběhnuvším **hlasování per rollam**, usnesení bylo přijato dne 28. 5. 2025 a následně předneseno na kulatém stole v Poslanecké sněmovně předsedkyní Komise. Dále informovala o **změnách členství Komise**, v běhu je jedna denominace za Ministerstvo zdravotnictví (dále jako "ministerstvo" nebo "MZd") a nominace zástupců za Ministerstvo zemědělství a Nemocnici Teplice. Dle úkolu 7.2.2 Strategie má Komise 1x ročně uskutečnit **výjezdní zasedání**, v úvahu by připadal podzim letošního roku, návrhem byla Fakultní nemocnice Brno (příklad dobré praxe - projekt spolupráce se zařízeními základní péče v kraji, metodické vedení). M. Pavlíková se zeptala na formát jednání, A. Majerčíková doplnila, že by se jednalo o jednání Komise v klasickém formátu doplněné o prohlídku zařízení a posezení s vedením nemocnice. H. Canibal pozval Komisi k jednání do Nemocnice Havířov. L. Hradecká apelovala na dodržování soukromí žen a jejich rodin při takové návštěvě, resp. výjezdních zasedáních.

A. Majerčíková informovala o plnění úkolu 7.2.3 *Edukace odborné veřejnosti o BfHI*, kdy pokračují **návštěvy v nemocnicích** (FN Olomouc, FN Hradec Králové, Pardubice, Děčín a Most). Proběhla **4. celostátní konference porodních asistentek** ve FN Brno, kde A. Majerčíková informovala o Strategii BfHI, chystaném metodickém pokynu i krocích ke změně výkonu Edukace laktace, které doporučila Komise na minulém jednání. Doplnila informaci z konference, že i přes výrazný posun zdravotnických zařízení Jihomoravského kraje v podpoře kojení stále některé nemocnice uvádějí dokrmování glukózou. V nejbližších dnech začne **konference Porod 2025 v Ostravě**, za MZd pronese online zdravici paní náměstkyně, A. Majerčíková vystoupí s příspěvkem o proběhnuvších a plánovaných krocích ministerstva, vč. BfHI.

A. Majerčíková dále informovala o plnění úkolů *Edukace zákonodárců o BfHI* (úkol 7.3.3), *Úzká spolupráce s WHO, UNICEF* (1.1.3), *Edukace odborné veřejnosti o negativních dopadech střetů zájmů a o důležitosti a způsobech jejich eliminace* (1.2.4), *Zvyšovat povědomí zdravotníků a zdravotnic o Kodexu* (2.2.3), které byly plněny pořádáním akce [mezinárodní kulatý stůl v Poslanecké sněmovně parlamentu ČR “Výživa kojenců a malých dětí vs. marketing: Jak efektivně chránit zdraví žen a dětí?”](#). Záznam z jednání byl zaslán odborným společnostem neonatologů, pediatriů i Laktační lize, odkaz na online stream si vyžádala předsedkyně České společnosti porodních asistentek Petra Pařízková. Záznam byl umístěn na web PSP ČR a bude využitelný i pro další informace zveřejňované na NZIP (viz další úkoly Strategie). V návaznosti na kulatý stůl sekretariát obdržel prostřednictvím tiskového oddělení MZd dvě sady dotazů ze Seznam Zprávy; zatím vyšel [jeden článek minulý pátek](#), další byl zveřejněn asi před hodinou s titulkem “[Válka o kojení](#)”. Další sadu dotazů odpovídala telefonicky paní náměstkyně Matoušková pro Hospodářské noviny ([článek](#) již vyšel).

Dalším splněným úkolem je podaná **žádost o projednání změny výkonu Edukace laktace**; projednání je naplánováno v Pracovní skupině k seznamu výkonů na 4. 9. 2025, zasílání připomínek je možné **do 15. 7.** Sekretariát Komise informoval všechny profesní společnosti porodních asistentek (s pozitivním ohlasem) a Českou neonatologickou společnost (dále jako “ČNeoS”). Následně byl finální návrh promítnut členkám a členům Komise. A. Majerčíková upozornila na bodové ohodnocení, které se automaticky vypočítalo v databázi seznamu výkonů. U porodních asistentek je automaticky nižší než u dětských a všeobecných sester, toto není ze strany sekretariátu Komise záměr a bude to předmětem dalších jednání. Doplnila, že o datu účinnosti změny diskutovala s Ing. Cetelovou, následně toto projedná předsedkyně Komise s panem ministrem; cílem je, aby změna byla účinná od 1. 1. 2026. L. Hradecká se dotázala na důvody nižší sazby pro porodní asistentky a zdůraznila, že s tím původní návrh nepočítal - pouze uváděl, že s ohledem na specifika vzdělávání porodních asistentek, jehož součástí je i laktační poradenství, není nutné, aby měly certifikovaný kurz. A. Majerčíková uvedla, že podmínkou u dětských a všeobecných sester jsou 3 roky praxe a certifikovaný kurz laktačního poradenství, toto u porodních asistentek vyžadováno není. L. Hradecká požádala o narovnání podmínek úhrad. Zdůraznila, že situaci, kdy porodní asistentky budou za stejnou práci oceněny méně než dětské a všeobecné sestry, nepovažuje za optimální, a rozhodně ji nenavrhovala. Změnu výkonu naopak navrhovala s cílem, aby pomohl co nejvíce ženám, a tudíž aby byl dostupný co nejvíce ženám. Pokud ta úhrada bude takto nízká, porodní asistentky budou demotivovány si chtít výkon nasmlouvat a poskytovat ho. A. Majerčíková reagovala, že stejné ohodnocení bude předmětem dalších jednání.

H. Canibal uvedl, že by na kurzu u nemocničních porodních asistentek také trval. A. Majerčíková odpověděla, že toto bylo diskutováno s náměstkyní Matouškovou i Českou neonatologickou společností a u porodních asistentek podpora kojení vyplývá z jejich vzdělávání a kompetencí, kurz by byl (právně napadnutelnou) podmínkou navíc.

A. Majerčíková prezentovala další plněný úkol, *Finanční zvýhodnění poskytovatelů zdravotních služeb s výsledky odpovídajícími BfHI* (úkol 6.1.2). S ČNeoS byl předjednáán **návrh nového výkonu hrazeného z veřejného zdravotního pojištění *Dokrmování dítěte dárcovským lidským/ženským mlékem - denní režim***. Na návrhu byla obecně shoda, konkrétní text bude vznikat (po vzoru Polska); další otázkou jsou jednání se zdravotními pojišťovnami, která započal v loňském roce bývalý pan náměstek Pavlovic.

Další úkol ze Strategie ***Změna indikátorů ÚZIS k BfHI*** (úkoly 5.1.1 výlučné kojení, 5.1.2 kontakt kůže na kůži, 5.1.3 rooming-in) byl též projednáván s ČNeoS a bude blíže představen v bod 6 programu jednání. K tomuto sekretariát obdržel souhlasné písemné stanovisko MUDr. Mydlilové z Laktační Ligy a Národního laktačního centra, že výlučné kojení se má v rámci BfHI sbírat.

K úkolu Strategie *Sledovat aktualizace Kodexu* (úkol 2.1.4), proběhla komunikace s Mezinárodním odborem ministerstva ohledně procesu přijímání nové [rezoluce WHO k digitálnímu marketingu](#), která byla schválena, k nové rezoluci krátce uvedla E. Selinger: v rezoluci se klade větší důraz na regulaci digitálního marketingu, který je poměrně novým problémem. Došlo k rozšíření Kodexu o online prostředí, WHO se bude více zajímat o spolupráci s influencery, různé sponzorované digitální akce apod.

A. Majerčíková dále uvedla, že byla zahájena **příprava k Předložení výsledků aktuálně sbíraných indikátorů na zářijové jednání Komise** (úkol 5.2.1), ÚZIS ČR data za loňský rok uzavřel v květnu 2025. **Metodický pokyn ke Kodexu** (úkol 2.3.1) je nadále v procesu vypořádávání s předpokladem předložení poradě vedení do konce června.

Posledními zbývajících úkoly jsou **Materiály na NZIP** (úkoly 2.2.2, 7.4.1). **Světový týden kojení** (úkol 7.4.2.) bude následně probrán závěrem tohoto jednání.

A. Lemrová za SZÚ informovala o úkolu 3.3.3 **Ověřovat kompetence zdravotníků a zdravotnic prostřednictvím pravidelně aktualizovaného distančního online testu**, technické zázemí je aktuálně konzultováno v SZÚ. Zeptala se na další detaily: zveřejňované materiály, kdo všechno má být vzděláván, za bude přechodové období apod. A. Majerčíková reagovala, že výkonnostní indikátory jsou přeložené, probíhají poslední úpravy. Bližší informace vyplývají z implementačního manuálu k BfHI a vládní strategie. Kdokoliv poskytuje péči matce a dítěti, měl by mít znalosti plynoucí ze Strategie. Nabídla termín schůzky v průběhu července nebo srpna.

P. Koczó uvedl, že toto je jeho poslední jednání Komise, nový zástupce za MPO do Komise bude vybrán p. ředitelem Strakošem. Ke kulatému stolu konanému v PSP ČR uvedl, že by bylo dobré akci zopakovat i v novém volebním období.

L. Plešková za UNICEF uvedla ke zmíněné nové rezoluci k digitálnímu marketingu, že k ní byl ve spolupráci UNICEF a WHO vydán [“advocacy brief”](#).

L. Hradecká uvedla, že Úřad vlády ČR participoval na přípravě zmiňovaného úspěšného kulatého stolu “Výživa kojenců a malých dětí vs. marketing: Jak efektivně chránit zdraví žen a dětí?”. Záštitu mu poskytla zmocněnkyně vlády pro lidská práva, která vystoupila i v bloku úvodních slov. L. Hradecká prezentovala příspěvek “Podpora a ochrana kojení a informované volby rodičů v kontextu rovnosti žen a mužů”. Dále informovala o jednání Pracovní skupiny k porodnictví, včetně schváleného [podnětu k bezodkladné revizi článku na Národním zdravotnickém informačním portálu](#) (NZIP) s názvem „Práva a povinnosti žen v souvislosti s těhotenstvím, porodem a v šestinedělí“ a jeho uvedení do souladu s platnou právní úpravou, a rámcově o probíhajícím vypořádání připomínek z obligatorního vnitřního připomínkového řízení k návrhu Strategie rozvoje respektující péče o matku a dítě v těhotenství, při porodu a v šestinedělí.

A. Majerčíková uzavřela tento bod jednání.

3. Kulatý stůl Výživa kojenců a malých dětí vs. marketing: Jak efektivně chránit zdraví žen a dětí? v PSP ČR

A. Majerčíková otevřela třetí bod jednání a uvedla, že akce se mimořádně povedla, [záznam](#) z ní je možné shlédnout na webu PSP ČR. Sekretariát Komise zajišťoval celkovou koordinaci akce - odborný obsah a moderaci, koordinaci vystupujících, připravil program, pozvánky a jejich rozeslání, registroval účastníky a připravil tlumočnický tým na nelehkou terminologii. Poděkovala všem partnerům zaštiťujícím kulatý stůl - poslankyním Šebelové, Ochodnické, Jílkové a Malé; WHO, UNICEF, zmocněnkyni vlády pro lidská práva - i všem českým i zahraničním vystupujícím; speciální poděkování patří Mezinárodnímu odboru ministerstva za zajištění a uhrazení dvou zkušených tlumočnicků a tlumočnické techniky; tlumočnickům panu Buškovi a paní Jedličkové Torové za velmi nesnadný úkol tlumočit nezdědka rychlou kadenci řeči mnoha účastníků a účastnic. Dále poděkovala panu Jechovi, tajemníkovi poslaneckého klubu STAN, za zajištění organizace akce; paní Adéle Grůzové za komunikaci s technikou z PSP ČR, zkoušku techniky den předem a zajištění fotodokumentace; v neposlední řadě technikům PSP ČR za profesionální zajištění akce. Upozornila na [YouTube kanál spolku SpoKojení](#), kde je možné si anglické příspěvky pustit i s českými titulky.

A. Majerčíková uvedla, že účast na kulatém stole odmítly profesní organizace neonatologů a pediatriů, nicméně jim byl zaslán odkaz z jednání. O účast na akci projevil zájem také Svaz průmyslu a dopravy a německý výrobce komerční dětské výživy Töpfel Babywelt, nicméně přihlásili se po termínu registrace, a dostali tak přístup na online stream.

A. Majerčíková doporučila k poslechu úvodní slovo tří poslankyň ilustrující tři velmi rozdílné a zároveň respektující zkušenosti s kojením, dále vystoupení za WHO a UNICEF, za ministerstvo prezentovala legislativní pohled a reflexi efektivity samoregulace; zajímavý náhled na souvislost podpory rovnosti ženy a mužů s podporou kojení, zejména pokud jde o zneužívání narativu rovnosti průmyslem dětské výživy při marketingu jejich produktů, přednesla za Úřad vlády ČR L. Hradecká. Poznatky z terénu potom sdíleli H. Canibal a A. Kredbová za SpoKojení.

A. Majerčíková dále uvedla, že sekretariát Komise zajistil souhlas se zveřejněním prezentací tak, aby byly brzy [zveřejněny na stránkách PSP ČR](#). Ohlasy v médiích proběhly v [Hospodářských novinách](#) a na serveru [Seznam Zprávy](#).

J. Kolmanová představila stanovisko zaslané A. Kredbovou za spolek Spokojení: *“Chtěla bych jménem spolku SpoKojení, z. s. velmi ocenit organizátory kulatého stolu Výživa kojenců a malých dětí vs. marketing: Jak efektivně chránit zdraví žen a dětí?, který se uskutečnil v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky. Tuto akci považujeme za významný milník, který umožnil otevřenou a odborně podloženou debatu v prostředí, jež zohledňuje jak mezinárodní doporučení a zkušenosti, tak český právní a politický kontext. Zvláště důležité bylo, že se u jednoho stolu setkali zástupci a zástupkyně různých politických stran, státní správy, zdravotnického i neziskového sektoru, a že debata probíhala v respektujícím a konstruktivním duchu. Velmi pozitivně hodnotíme také skutečnost, že jednotliví účastníci a účastnice transparentně deklarovali svou případnou vazbu na komerční subjekty a otevřeně informovali o svém odborném působení. Tento přístup odpovídá mezinárodním standardům v oblasti etiky, veřejného zdraví a ochrany zájmů zranitelných skupin. Věříme, že právě taková transparentnost a otevřenost je klíčová pro posilování důvěry odborné i laické veřejnosti a pro vytváření prostředí, kde má odborná diskuse skutečnou váhu. Jsme přesvědčeni, že poznatky a podněty, které během tohoto kulatého stolu zazněly, mohou obohatit také další práci Komise pro výživu kojenců a malých dětí. Za spolek SpoKojení děkujeme za možnost být u toho – a těšíme se na další systémové kroky ve prospěch zdraví nejmenších dětí a jejich rodičů.”*

L. Hradecká doporučila v návaznosti na úspěšný kulatý stůl ve Sněmovně a úkoly ve Strategii BfHI uspořádat obdobný odborný seminář, tentokrát přímo pro zdravotnice a zdravotníky, který by byl následně dostupný ke zpětnému zhlédnutí. Načetla související návrh usnesení, které bylo následně přijato jako **usnesení č. 7/2025**:

I. oceňuje Ministerstvo zdravotnictví za uspořádání kulatého stolu na půdě Poslanecké sněmovny s názvem „Výživa kojenců a malých dětí vs. marketing: Jak efektivně chránit zdraví žen a dětí?“, který proběhl za účasti zástupce Ústředí WHO v Ženevě, vedoucí kanceláře WHO v České republice a zástupkyně UNICEF a který se věnoval tématu důsledného naplňování Mezinárodního kodexu marketingu náhrad mateřského mléka a potřebě nezávislosti zdravotnic a zdravotníků na komerčních vlivech;

II. doporučuje Ministerstvu zdravotnictví uspořádat v návaznosti na tuto aktivitu nahrávaný odborný seminář určený pro zdravotnice a zdravotníky, který by byl následně dostupný ke zpětnému zhlednutí a přispěl by ke zvýšení povědomí o významu regulace marketingu a lobbyingu průmyslu komerční výživy, jakož i dopadech střetu zájmů na poskytování zdravotní péče.

Výsledek hlasování: 13 PRO, 0 PROTI, 1 SE ZDRŽEL(A).

A. Majerčíková doplnila, že odborný seminář by mohl proběhnout na podzim 2025 a uzavřela tento bod jednání.

4. Představení projektu Family-centred Care Nemocnice Pardubice

A. Majerčíková otevřela čtvrtý bod jednání zařazený po návštěvě Pardubické nemocnice, které je perinatologickým centrem intermediální péče a přivítala hosty - primáře oddělení MUDr. Mariana Šenkeříka, Ph.D., a proděkanku Mgr. Evu Hlaváčkovou z Fakulty zdravotnických studií Univerzity Pardubice.

E. Hlaváčková představila prezentaci „Úzká spolupráce s rodiči předčasně narozených dětí v Pardubicích“. Uvedla, že v projektu Family-centered Care působila jako mentorka pro personál ve změně přístupu k péči o předčasně narozené děti proškolená týmem univerzity v Turku. Zmínila program CCwP realizovaný díky podpoře Rotary klubu, kdy cílem bylo zavést principy Family-centered Care na oddělení intermediární péče o novorozence v Nemocnici Pardubice.

E. Hlaváčková uvedla, že jsou to zejména tzv. měkké dovednosti, které musel personál zvládnout - umět navazovat lidský vztah, naučit se nedirektivní přístup, naučit se více naslouchat, podporovat rodiče a vzít je za členy týmu; sdílet informace, a to velmi podrobně; emoční podporu rodičů vč. základních prvků krizové intervence. To vše bylo sladěno i se změnou režimu a vybavení oddělení s ohledem na potřeby rodin; rodiče mohou k dětem kdykoliv, co nejdříve po porodu; nemocnice má dva nové rodinné pokoje. Dále představila benefity, které program přinesl: rodiče daleko více rozumí svým dětem a jejich projevům, nebojí se o předčasně narozené děti pečovat, podporován je rozvoj laktace. Personál více důvěřuje rodičům, přijímá jejich různorodost, sám se rozvíjí a v podstatě jde i o prevenci syndromu vyhoření. Děti mají péči podle svých potřeb, což s sebou nese řadu zdravotních benefitů, o kterých bude dále mluvit M. Šenkeřík.

M. Šenkeřík navázal svou prezentací o výsledcích programu Family-centered Care v Nemocnici Pardubice, představil srovnání dat u 50 žen před a po zavedení programu Family-centered Care. Srovnáváno bylo naslouchání personálu potřebám matek, důvěra matek k personálu, jak matky vnímaly důvěru personálu v jejich schopnost pečovat o své nedonošené dítě, v jaké míře se matky zapojovaly do diskuze v každodenních lékařských vizitách (= povýšení rodičů do role expertů v péči o své dítě), dostatek informací o dítěti, účast matek na medicínských rozhodnutích. To vše se odráželo ve vyšším zapojení matek do péče o dítě (nárůst téměř 50 %). M. Šenkeřík uvedl, že se tak podařilo díky „vzdělávání“ matek v porozumění potřebám jejich dítěte, zdravotnický personál aktivně a otevřeně předává informace a to vede ke zvýšené důvěře matek v personál i v jejich vlastní

rodičovské schopnosti. Zdůraznil potřebu emoční podpory - předčasný porod se přirovnává k posttraumatické stresové poruše.

M. Šenkeřík uvedl, že tato data prezentovali na setkání všech jednotek intenzivní péče, které programem prošly (Univerzitní nemocnice v Turku ve Finsku, další zařízení ve Finsku i Švédsku), Nemocnice Pardubice byla jedinou jednotkou, která program dokázala dokončit v původně plánovaném rozsahu 18 měsíců. Doplnil, že školení je pro personál velmi náročné.

Představil Edinburghskou škálu poporodní deprese a posun ve škále po zavedení programu, který lze hodnotit jako mimořádně významný. Poukázal na poporodní depresi, která se v ČR příliš neřeší, přitom ze studie provedené v roce 2024 u 3 739 žen vyplývá, že 40 % z nich mělo myšlenku na zabití svého dítěte. Mezi lety 1992 – 2002 bylo provedeno 41 vražd novorozenců a 2 případy vraždy kojenců. Závěrem uvedl, že díky zavedení programu Family-centered Care získala nemocnice know-how umožňující zapojit rodiče do péče o děti od okamžiku porodu, kdy personál pracuje nejen na zdraví dítěte, ale i mentálním zdraví rodičů.

A. Majerčíková poděkovala za prezentaci a zeptala se, jakým způsobem ovlivnil tento program délku hospitalizace nedonošených dětí. M. Šenkeřík uvedl, že se zkrátila, čísla zatím nejsou statisticky významná; podobné výsledky mají i jiná zařízení s programem Family-centered Care.

Na jednání dorazila předsedkyně Komise M. Matoušková.

M. Pavlíková pozvala M. Šenkeříka a E. Hlaváčkovou na jednání Pracovní skupiny k porodnictví při Radě vlády pro rovnost žen a mužů, zmínila Koncepti péče o matku a dítě, která je v souladu s programem Family-centered Care. Zeptala se na zkušenost s rozšířením programu i pro personál běžného porodnického a novorozeneckého oddělení (ne jenom u nedonošených dětí) a dále na zpětnou vazbu od zaměstnanců, zda je to pro ně uspokojivé, a od vedení nemocnice stran financí.

M. Šenkeřík reagoval, že finanční limity jsou (např. pro vytvoření rodinných pokojů), ale shánění financí je mnohdy jednodušší než změna mentality personálu nemocnice. Pracoviště, která program nedokončila, narazila na přílišnou náročnost změn pro personál; v Nemocnici Pardubice odešlo asi 10-15 % personálu oddělení. V současnosti se nemocnice snaží i o změnu na oddělení fyziologických novorozenců, kde ale standardně děti zůstávají 72 hodin, což je daleko kratší časový úsek než na oddělení předčasně narozených dětí, aktuálně hledají vhodnou formu přeškolení. Autorkou programu Family-centered Care je neonatoložka prof. Liisa Lehtonen z Univerzity v Turku (Finsko), autorkou metodiky přeškolení personálu je ale psycholožka Sari Ahlquist Björkroth.

E. Hlaváčková doplnila, že personál na začátku většinou reaguje odmítavě ("jsme jiná kultura, tady to nejde, my už teď děláme vše nejlépe"). Když se změna podaří, zpětná vazba od personálu je velmi pozitivní - už se nechtějí vracet k předchozímu přístupu.

H. Canibal se podělil o svou zkušenost s programem Family-centered care v Nemocnici Havířov, uvedl, že pro pediatrii by měl být tento program standardem, zmínil náročnost procesu při zavádění programu na oddělení.

Předsedkyně poděkovala M. Šenkeříkovi a E. Hlaváčkové za představení programu, uvedla, že souhlasí s H. Canibalem v tom, že tento program a přístup by měl být v nemocnicích zcela běžný. Zmínila, že v době zavádění programu Family-centered Care v Nemocnici Pardubice byla náměstkyní pro zdravotnictví Krajského úřadu Pardubického kraje a ještě jednou poděkovala za představení programu na platformě Komise.

Vrátila se k bodu 3 "Kulatý stůl Výživa kojenců a malých dětí vs. marketing: Jak efektivně chránit zdraví žen a dětí? v PSP ČR " a poděkovala svému týmu, který pořádal první kulatý stůl v PSP ČR s mezinárodním charakterem a ocenila přijetí usnesení.

Předsedkyně uzavřela debatu k tomuto bodu.

Jednání opustila L. Plešková.

5. Analýza dodržování Mezinárodního kodexu marketingu náhrad mateřského mléka prostřednictvím protokolu NetCode - finální zpráva

Předsedkyně otevřela pátý bod jednání a požádala A. Lemrovou o představení závěrečné zprávy. Doplnila, že spolek Spokojení zaslalo před jednáním k finální zprávě písemné stanovisko, které bylo vytištěno pro všechny členky a členy Komise. Výtky se týkají mimo jiné nesouladu s oficiálně doporučenou délkou kojení, pasáží k popisu Mezinárodního kodexu marketingu náhrad mateřského mléka a jeho závaznosti a implementace v evropském a českém právním řádu, rozšiřování rozsahu analýzy mimo téma ochrany kojení apod. Celé stanovisko je přiloženo k zápisu. S ohledem na to, že nebyl prostor členů a členek se se stanoviskem seznámit, nebude podrobně na dnešním jednání probíráno, a proto požádala SZÚ o vyjádření k výtkám uvedeným ve stanovisku do 30. června.

Předala slovo A. Lemrové. A. Lemrová k výzkumu uvedla, že probíhal na základě zadání ministerstva, kdy bylo osloveno 19 vysokých škol, zapojila se Univerzita Karlova pro moduly B a C (prodej a reklama) a Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem pro modul A. V říjnu 2024 proběhlo na platformě Komise představení dosavadních výsledků výzkumu. V rámci modulu A byly zkoumány dvě velké skupiny: proběhly rozhovory s matkami a rozhovory se zdravotníky, plus monitoring pracovišť. V rámci rozhovorů s matkami se výzkum dále dělil na matky dětí do půl roku věku a matky dětí starších, bylo zjištěno doporučování přechodu na umělou výživu ještě před ukončením 6. měsíce věku, a to v ordinacích praktických lékařů pro děti a dorost. Na neonatologických odděleních navštívených nemocnic porušení Kodexu zaznamenána nebyla, lékaři zde uváděli, že v kontaktu se zástupci výrobců náhrad mateřského mléka jsou, nicméně tlak z jejich strany opadá a prostředí se kultivuje. Z rozhovorů s matkami vyplývalo, že podporu kojení v zařízeních cítily. A. Lemrová poznamenala, že se ale jednalo o přední zdravotnická zařízení s řadou zkušeností v podpoře kojení, nikoliv o průměrný vzorek pracovišť, kde by stála za úvahu další analýza.

V rámci modulu B a C byly zjištěny triky výrobců na obcházení zákazu slevy pro výrobky určené dětem do 6 měsíců věku (umístění do slevového regálu), trh regulaci zjevně nezná a neumí s ní pracovat. Stran televizní reklamy nelze zjistit přesnou částku, kterou společnosti do reklamy investovaly (známa je ceníková cena přibližně 700 mil. Kč, která však může být po slevách zřetelně jiná), A. Lemrová poukázala na to, že tyto peníze se společností musí vrátit na prodeji náhrad mateřského mléka. Nad rámec metodiky protokolu Netcode proběhl i výzkum influencer marketingu, kde byla zjištěna zjevná porušení Kodexu. Tato forma reklamy je pro výrobce levná a přitom velmi účinná (využívání známých tváří a důvěry), na rozdíl od reklamy televizní, a dle A. Lemrové si zaslouží regulaci. Upozornila na kampaně “ukaž, jak připravuješ mléko spolu s dítětem”, kdy jsou děti prezentovány bez jakékoliv ochrany ve virtuálním prostoru.

Závěrem shrnula, že porušení Kodexu existují na straně výrobců náhrad mateřského mléka i na straně zdravotníků; poukázala na to, že protokol se neptá, zda matky chtějí či nechťejí kojit či proč jim bylo v ordinacích praktických lékařů pro děti a dorost mléko umělé mléko doporučováno. Pohled některých respondentek také může být zkreslený (některé ženy uvedly, že viděly reklamu na počáteční umělá mléka v televizi). Výzkum tedy přinesl vhled do problematiky i další otázky, které by mohly být řešeny jiným, navazujícím výzkumem.

Předsedkyně otevřela diskuzi a zeptala se, zda se někdo z přítomných již stihl seznámit s písemným stanoviskem Spokojení. A. Poloková reagovala, že by chtěla za sdružení Mamila stanovisko Spokojení podpořit, poukázala na nesoulad zprávy SZÚ s doporučením ke kojení od WHO a Ministerstva zdravotnictví - kojení je doporučeno “do 2 let a déle”, nikoliv pouze “do 2 let”, jak je ve zprávě SZÚ uvedeno.

Předsedkyně požádala SZÚ o kontrolu a revizi zprávy (jsou v ní i věcné chyby - chybně uvedené datum usnesení vlády), vyzvala členstvo Komise, aby své případné připomínky zaslalo mailem do týdne na sekretariát Komise.

A. Majerčíková uvedla, že sekretariát Komise zprávu obdržel krátce před jejím zveřejněním ve finální podobě, bez možnosti připomínkování i bez možnosti rozeslání Komisi. Což ji mrzí, protože výzkum se zajímavými výsledky je degradován věcnými chybami. I v tiskové zprávě jsou převzatá chybná doporučení (kojení pouze do 2 let věku). A. Lemrová reagovala, že neměla mandát k tomu, aby poskytla zprávu Komisi dříve, k revizím; poukázala také na nutnost zachování nezávislosti výzkumu.

L. Hradecká uvedla, že zpracování analýzy vláda uložila za úkol na základě doporučení Rady vlády pro rovnost žen a mužů, resp. její Pracovní skupiny k porodnictví. Přestože vítá, že analýza vznikla a byl tím naplněn jeden z úkolů z vládní Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030, musí žel konstatovat, že finální zpráva vykazuje několik poměrně zásadních nedostatků. Obsahuje mj. tvrzení, která jsou v rozporu s právním řádem a chybné informace týkající se právního statusu Kodexu. Také obsahuje informaci o neexistujícím usnesení vlády, které vláda údajně přijala v den, kdy vůbec nezasedala, jak lze snadno dohledat v přehledech jednání vlády. Všem těmto nedostatkům šlo pod ní snadno předejít tím, že by Komise dostala draft zprávy k připomínkám. Možnost připomínkovat zprávu ostatně poptávala již na předchozích jednáních Komise a nerozumí tomu, proč se tak nestalo. Pokládá za vysoce nešťastné, že informace plynoucí od státní správy směrem k veřejnosti jsou rozporuplné, že analýza vč. tiskové zprávy rozměšuje doporučení WHO a UNICEF, čímž tak stát mate odbornou i laickou veřejnost. Nepůsobí to dobře a zbytečně to snižuje i celou kredibilitu analýzy. Poukázala na to, že v rámci vládních úkolů vyplývajících ze Strategie BfHI se má státní správa koordinovat, aby komunikace byla jednotná. To se v posledních letech dařilo, ať už na kulatém stole konaném v PSP ČR, nebo prostřednictvím společných aktivit u příležitosti Světového týdne kojení; ale postup vydání analýzy toto úsilí zmařil. Dále podpořila informace uvedené v písemném stanovisku spolku SpoKojení, jakož i jeho zástupkyní navržené usnesení.

M. Matoušková navrhla usnesení zatím nehlasovat a domluvit se přednostně se SZÚ na úpravách analýzy i související tiskové zprávy. L. Hradecká navrhla, aby v případě, že nebude zjednána náprava, bylo usnesení dodatečně hlasováno per rollam.

A. Majerčíková požádala A. Lemrovou alespoň o prioritní opravu doporučení k délce kojení v tiskové zprávě, A. Lemrová poděkovala za upozornění, doplnila, že případné připomínkování zprávy před jejím vydáním bylo řešeno s ředitelkou SZÚ MUDr. Mackovou.

A. Poloková ještě poukázala na to, že v rámci zprávy je používáno několik termínů pro umělou mléčnou výživu, neměl by se používat termín "kojenecká výživa" a "dětská výživa".

Předsedkyně požádala členstvo Komise o zaslání připomínek k finální zprávě do pondělního rána tak, aby mohly být rychle posunuty na SZÚ, a uzavřela tento bod jednání.

6. Jednání s Českou neonatologickou společností ke sběru dat a výkonům hrazeným z veřejného zdravotního pojištění

Předsedkyně uvedla šestý bod jednání. S ČNeoS proběhla dvě jednání a nadále platí, že její zástupci jsou vítáni na zasedání Komise jako hosté. První schůzka proběhla ve Fakultní nemocnici Hradec Králové (předseda ČNeoS MUDr. Malý a MUDr. Burianová), další potom na ministerstvu za účasti předsedy MUDr. Malého, MUDr. Burianové a prof. Janoty.

Předsedkyně zmínila, že považuje ČNeoS za důležitého partnera do debaty, střet zájmů je však neoddiskutovatelný. Jednání se týkala zejména změny výkonu Edukace laktace a změny ve sběr dat.

Ze strany ČNeoS bylo přislíbeno projednání možné podpory krokům ministerstva v rámci výboru společnosti v průběhu června.

Předala slovo A. Majerčíkové, která jednání přiblížila podrobněji. Ta uvedla, že na schůzkách byly řešeny tyto změny indikátorů: výlučné kojení (s možností doplnit volbu dokrm během pobytu) a kontakt kůže na kůži (nevykazovat u otců a sledovat celých 60 min po porodu) a přidání indikátoru rooming-in tak, jak je uveden v BfHI. Dále byla řešena změna výkonu Edukace laktace, kde byla diskutována zejména otázka povinnosti certifikovaného kurzu laktačního poradenství - vysvětleno, že dle platných právních předpisů mají porodní asistentky odpovídající vzdělání i zákonné kompetence. Dalším řešeným výkonem bylo dokrmování dárcovským mlékem v průběhu 24 hod v porodnici, na čemž panovala shoda (mj. bylo zmíněno, že náklady na 1 l dárcovského mléka ve Fakultní nemocnici Hradec Králové činí 2700 Kč). Předsedkyně doplnila, že plánuje za ministerstvo oslovit všechny nemocnice, aby uvedly skutečné náklady spojené s dokrmováním dárcovským mlékem, a také započít jednání se zdravotními pojišťovnami.

A. Majerčíková ještě zmínila certifikovaný kurz Laktačního poradenství, který chce ČNeoS od ministerstva schválit - při naplnění podmínek stanovených BfHI, které jsou nepodkročitelné.

Předsedkyně otevřela debatu, M. Pavlíková vznesla dotaz k indikátorům zjišťovaným stran výživy dětí v ordinacích praktických dětských lékařů pro děti a dorost. A. Majerčíková reagovala, že sběr bude probíhat ve věku 2 týdny, 6 měsíců a 1 rok počínaje 1. 1. 2026. M. Pavlíková poznamenala, že návrh na sledování výživy na konci šestinedělí tedy vypadl. A. Majerčíková reagovala, že to je pravda a nemá z toho radost, ale klíčové je i sledování výživy ve věku 2 týdnů, kdy se data dají dobře srovnávat s údajem při propouštění z porodnice.

Předsedkyně uzavřela diskuzi k tomuto bodu.

7. Světový týden kojení

Předsedkyně předala A. Polokové slovo. A. Poloková uvedla bod Světový týden kojení, považuje za důležité probrat jej na platformě Komise. A. Majerčíková doplnila, že letošním tématem je "Význam kojení z hlediska udržitelnosti a klimatické změny", navrhla oslovit Ministerstvo životního prostředí. L. Hradecká uvedla, že Úřad vlády ČR obdobné otázky týkající se genderových a sociálních dopadů klimatické změny již s tímto ministerstvem řešil v jiných agendách, může případně přispět k propojení. Přípravu aktivit u příležitosti letošního ročníku lze opětovně řešit v rámci Pracovní skupiny ke sběru dat a kontrole realizace programu BfHI. A. Majerčíková navrhuje téma raději zpracovávat ve skupince těch, kteří o to budou mít specificky zájem (v loňském roce dávalo projednávání v rámci pracovní skupiny smysl, protože se v rámci Světového týdne kojení zveřejňovala data ve spolupráci s ÚZIS ČR).

H. Canibal navrhl letošní téma pojmout ve smyslu "kojení jako skutečné jídlo", dítě nemá začínat svou výživu na průmyslově vyráběných potravinách. To souvisí i s klimatickou změnou. A. Majerčíková upozornila na důležitost citlivé komunikace směrem k veřejnosti, zejména s ohledem na ženy, které z různých důvodů své děti nekojily. M. Pavlíková souhlasila s H. Canibalem. A. Poloková reagovala, že WABA definovala téma tak, že kojení je priorita; jídlo má být prioritou při budování silných udržitelných systémů. Práce Komise spočívá v budování podpůrných systémů, v rámci Světového týdne kojení by tak mohly být prezentovány výsledky práce Komise (Kodex, Strategie BfHI). A. Majerčíková poznamenala, že do tohoto by spadala i změna výkonu Edukace laktace. Dle M. Pavlíkové je takovým podpůrným systémem i program Family-centered Care, nemocnice Pardubice a Havířov mohou sloužit jako příklady dobré praxe.

A. Majerčíková navrhla, aby ti, kteří se chtějí do letošního Světového týdne kojení zapojit, zaslali své návrhy na sekretariát Komise do konce června, na začátku července by pak proběhla k tématu první

schůzka.

E. Selinger opustila jednání.

S ohledem na nedostatek času navrhla A. Poloková přesunout další 3 body na další jednání Komise, dále navrhla přidání dalšího bodu vycházejícího z dokumentu WHO k hospitalizaci předčasně narozených dětí.

Předsedkyně poděkovala všem přítomným za účast a ukončila jednání.

Shrnutí úkolů pro sekretariát, členky/členy Komise a členky/členy Pracovní skupiny:

Úkol: Rozeslání zápisu z jednání k připomínkám
Zodpovídá: sekretariát Komise
Termín: co nejdříve

Úkol: Připravit výjezdní zasedání Komise na září 2025
Zodpovídá: sekretariát Komise
Termín: co nejdříve

Úkol: Zaslat sekretariátu případné další připomínky k Analýze dodržování Mezinárodního kodexu marketingu náhrad mateřského mléka prostřednictvím protokolu NetCode
Zodpovídá: členky a členové Komise
Termín: do 17. 6. 2025

Úkol: Informovat SZÚ o připomínkách Komise k Analýze dodržování Mezinárodního kodexu marketingu náhrad mateřského mléka prostřednictvím protokolu NetCode
Zodpovídá: sekretariát Komise
Termín: co nejdříve od jejich obdržení

Úkol: Zaslat sekretariátu nápady ke Světovému týdnu kojení a/nebo projevit zájem o účast v neformální pracovní skupině k této akci
Zodpovídá: členky a členové Komise
Termín: do 30. 6. 2025

Úkol: začít připravovat nahrávaný odborný seminář určený pro zdravotnice a zdravotníky, který by byl následně dostupný ke zpětnému zhlédnutí a přispěl by ke zvýšení povědomí o významu regulace marketingu a lobbyingu průmyslu komerční výživy, jakož i dopadech střetu zájmů na poskytování zdravotní péče
Zodpovídá: sekretariát Komise
Termín: v průběhu léta 2025

Přílohy zápisu:

1. Návrh změny výkonu Edukace laktace k bodu č. 2
2. Písemné stanovisko SpoKojení, z. s. ke kulatému stolu v PSP ČR a Analýze dodržování mezinárodního kodexu marketingu mateřského mléka
3. Prezentace E. Hlaváčkové k bodu č. 5
4. Prezentace M. Šenkeříka k bodu č. 5

V Praze dne 10. června 2025

Zapsala: Josefa Kolmanová, tajemnice Komise

Schválila: Michaela Matoušková, předsedkyně Komise